

Το Μήνυμα της Κυριακής από τον Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας Δαμασκηνό

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Μήνυμα Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ Δαμασκηνου για την Κυριακή 17 Αυγούστου 2025:

Στή σημερινή αποστολική περικοπή, ο Άπόστολος Παῦλος μιλάει για τὸν ἑαυτό του. Όχι ὅμως για νὰ περηφανευτεῖ, οὔτε για νὰ ἐπιπλήξει τοὺς ἀποδέκτες τῆς σημερινῆς ἐπιστολῆς του. Δὲν ἀπαριθμεῖ τὰ προσωπικά του κατορθώματα, δὲν περηφανεύεται για τὶς ἱεραποστολικές του ἐπιτυχίες, δὲν ἀναφέρεται στὰ ὁράματα καὶ στὶς πνευματικές ἐμπειρίες, μὲ τὶς ὁποῖες τὸν ἀξίωσε ὁ Θεός. Μιλᾷ για παθήματα, για ταλαιπωρίες, για κινδύνους καὶ για τὴν ἀπόλυτη καταφρόνηση ποὺ βίωσε αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι κατὰ τὴν διάρκεια τῆς δαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου στὰ πέρατα τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου.

«Ὁ Θεὸς σ' ἐμᾶς τοὺς ἀποστόλους, γράφει, ἔδωσε τὴν ἐλεεινότερη θέση, σὰν νὰ εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ πεθάνουμε στὴν ἀρένα. Γιατί γίναμε θέαμα για τὸν κόσμο, για ἀγγέλους καὶ γι' ἀνθρώπους ... Καταντήσαμε σὰν τὰ σκουπίδια ὅλου τοῦ κόσμου, ὡς αὐτὴν τὴν ὥρα θεωρούμαστε τὰ ἀποβράσματα τῆς κοινωνίας» (Α΄ Κορ. 4:9, 11, 13).

Ἄς μὴν παρανοήσουμε! Ὁ Παῦλος δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του δυστυχισμένο. Εἶναι βέβαιος πὼς ὁ δύσκολος αὐτὸς δρόμος εἶναι ὁ μόνος ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἀληθινὴ ἀγάπη. Εἶναι ὁ Γολγοθᾶς του, τὸν ὁποῖον ἀνεβαίνει μὲ τὴν βεβαιότητα τῆς Ἀναστάσεως. Δὲν παύει ὅμως νὰ εἶναι πολὺ ἀνηφορικός. Τί εἶναι ὅμως ἐκεῖνο ποὺ τὸν κάνει νὰ καταγράψει ὅλη αὐτὴ τὴν τραγικὴ καθημερινότητα ποὺ βίωσε στὶς περιοδεῖες του; Ἡ περιγραφὴ δὲν εἶναι τυχαῖα. Σχετίζεται μὲ τὰ προβλήματα καὶ τὴν νοοτροπία ὀρισμένων Χριστιανῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου, πρὸς τὴν ὁποία ἀποστέλλει τὴν πρώτη Ἐπιστολή του. Ἀπὸ αὐτὴν προέρχεται ἡ σημερινὴ περικοπή.

Ὅταν ὁ Παῦλος ἔφτασε στὴν Κόρινθο, τὸ κήρυγμά του φαίνεται πὼς παρεξηγήθηκε. Οἱ Κορίνθιοι, ὅπως λίγο πρὶν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐξέλαβαν τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ, περισσότερο ὡς μιὰ ἀφορμὴ γιὰ συζητήσεις καὶ ἐπιφανειακὲς πνευματικὲς ἐμπειρίες παρὰ ὡς πρόσκληση γιὰ ὁλοκληρωτικὴ μεταστροφή. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ γνωρίζουμε: Πολὺ σύντομα, στὴν Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου, ἐξ αἰτίας τῆς πνευματικῆς ἀνωριμότητος τῶν νεοφώτιστων Χριστιανῶν, ἄρχισαν οἱ διαιρέσεις καὶ οἱ φατριασμοί.

Συνέβη ὅμως καὶ κάτι ἀκόμα: Ἡ ἔπαρση καὶ ἡ αἴσθησις ὑπεροχῆς ποὺ εἶχαν, λίγο ἔως πολὺ, ὅλοι οἱ πλούσιοι κάτοικοι τῆς Κορίνθου, ἐπηρέασε καὶ τοὺς πρῶτους Χριστιανοὺς τῆς πόλεως. Ἀντὶ ἡ πίστις στὸ Χριστὸ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ σὲ μετάνοια, ταπεινοφροσύνη καὶ ἐνάρετη ζωὴ, τοὺς ὁδήγησε σὲ αὐτάρκεια, αὐταρέσκεια καὶ ἐπιδειξιομανία. Ἡ χριστιανικὴ ταυτότητα ἔγινε κάτι σὰν μόδα τῆς ἐποχῆς, μιὰ ἀκόμη περίεργη διδασκαλία ἀπὸ τὶς πολλὰς ποὺ κυκλοφοροῦσαν στὴν πλούσια πόλη. Πολλοὶ ἄρχισαν νὰ πιστεύουν πῶς, μὲ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ δέχτηκαν κατὰ τὴν βάπτισή τους, ἔχουν ἀγγίξει τὴν αἰωνιότητα καὶ ἔχουν γευτεῖ χωρὶς κανένα κόπο τὴν ἐπουράνια μακαριότητα. Μὲ ἄλλα λόγια, αἰσθάνθηκαν κάτι ἀντίστοιχο μὲ ἓναν βαθύπλουτο, ὁ ὁποῖος, ἀγοράζοντας ἓνα σπάνιο ἔργο τέχνης, ἐπιβεβαιώνει τὴν κοινωνικὴ του θέσις. Ἔτσι καὶ γιὰ ὀρισμένα μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου, ὁ ὅρος «Χριστιανὸς» ἔγινε περισσότερο ἓνα μέσον κοινωνικῆς ὑπεροχῆς παρὰ πνευματικῆς ὠριμάνσεως καὶ ἀναγεννήσεως.

Αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ πικραίνει τὸν Ἀπόστολο Παῦλο ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνησυχεῖ. Γι' αὐτὸ καὶ μὲ μιὰ λεπτὴ καὶ διακριτικὴ εἰρωνεία, ἀπευθύνεται στοὺς Κορίνθιους, λέγοντάς τους:

«Ἐμεῖς παρουσιαζόμαστε ἀνόητοι γιὰ χάρις τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ἐσεῖς εἴστε σοφοὶ χάρις στὸν Χριστὸ· ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύναμοι, ἐνῶ ἐσεῖς εἴστε δυνατοὶ· ἐμεῖς εἴμαστε περιφρονημένοι, ἐνῶ ἐσεῖς εἴστε τιμημένοι! Ὡς αὐτὴν τὴν ὥρα (ποὺ ἐσεῖς κομπάζετε ὡς δῆθεν ἀνώτεροι πνευματικοὶ ἄνθρωποι) ἐμεῖς πεινᾶμε, διψᾶμε,

γυρνᾶμε μὲ κουρέλια, ξυλοδαρμένοι, ἀπὸ τόπο σὲ τόπο χωρὶς σπίτι, καὶ μοχθοῦμε νὰ ζήσουμε δουλεύοντας μὲ τὰ ἴδια μας τὰ χέρια» (στ. 9-12).

Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ προσπαθεῖ νὰ ἐμποδίσει ὁ Παῦλος; Τὴν ἀφομοίωση τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου. Ἐνὸς κόσμου, ὁ ὁποῖος, ὅχι μόνον τότε ἀλλὰ ἀπὸ πάντα μέχρι σήμερα, στηρίζει τὴν ἐπιτυχία καὶ τὴν καταξίωση τῶν ἀνθρώπων στὴν κοινωνικὴ θέση καὶ τὸν θαυμασμό ἐκ μέρους τοῦ κόσμου. Αὐτὰ εἶναι οἱ δύο μεγάλοι πειρασμοὶ ποὺ πολιορκοῦν τὸν ἄνθρωπο κάθε ἐποχῆς καὶ ἐγκλωβίζουν τὴν καρδιά του στὸν μάταιο αὐτὸ κόσμο, μαραίνοντας τὴν δίψα του γιὰ τὴν δόξα καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς αἰωνιότητος.

Ἀδελφοί μου,

Ἡ δόξα τοῦ κόσμου στηρίζεται στὴν δύναμη, τὸν πλοῦτο καὶ τὴν κοινωνικὴ καταξίωση. Ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας στηρίζεται στὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὰ μάταια καὶ φθαρτὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ στὴν ἔνωση μὲ τὸν Χριστό, τὴν Πηγὴ τῆς ἀληθινῆς ζωῆς καὶ τὸν Νικητὴ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Ὅποιος θέσει ὡς στόχο του τὴν ἀναζήτηση τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς καταξιώσεως ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων θὰ διαμορφώσει μιὰ ζωὴ βυθισμένη στὴν ψυχικὴ ταραχή, τὸν ἀνταγωνισμό καὶ τὴν καχυποψία σὲ κάθε σχέση του. Ὅποιος ὅμως ἀναζητήσει τὴν δόξα τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων Του, θὰ βρεῖ τὴν ἐσωτερικὴ γαλήνη καὶ θὰ μεταβληθεῖ σὲ πηγὴ ἀγάπης, συμπόνιας καὶ παρηγοριᾶς γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρώπινη κοινωνία. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ γεγονὸς ἀποκαλύπτεται στὸ τέλος τῆς σημερινῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος βλέπει πῶς ὁ διχασμὸς τῶν Κορινθίων προέρχεται ἀπὸ τὴν προσκόλλησή τους σὲ ἀλαζόνες διδασκάλους καὶ γοητευτικοὺς ρήτορες ποὺ συναρπάζουν τοὺς ἀκροατές τους.

«Δὲν σᾶς γράφω τὰ βάσανά μου, τοὺς λέει, προσπαθῶντας νὰ τοὺς συνεφέρει, γιὰ νὰ σᾶς κάνω νὰ ντραπεῖτε, ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς συμβουλέψω ὅπως ὁ πατέρας τ' ἀγαπημένα του παιδιά. Γιατί, κι ἂν ἀκόμα ἔχετε χιλιάδες δασκάλους στὴν χριστιανικὴ ζωὴ σας, δὲν ἔχετε πολλοὺς πατέρες ἀλλὰ μόνον ἓνα. Ἐγὼ σὰν πατέρας σᾶς γέννησα μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Σᾶς ζητῶ λοιπὸν νὰ μοῦ μοιάσετε» (στ. 14-16). Καὶ στὴ συνέχεια, στὴν ἴδια ἐπιστολή, συμπληρώνει: «Μιμηθεῖτε ἐμένα, ὅπως κι ἐγὼ μιμοῦμαι τὸ Χριστὸ» (11:1)

Σὲ τί τοὺς καλεῖ νὰ τοῦ μοιάσουν, ὅχι μόνο ἐκεῖνοι ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς; Στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν παθῶν ποὺ δηλητηριάζουν τὴν ψυχὴ καὶ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ · τοῦ μόνου δρόμου ποὺ ὁδηγεῖ στὴν εἰρήνῃ τῆς ψυχῆς, στὴν ἀπέραντη ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ στὴν ἐλπίδα μιᾶς καλύτερης ἀνθρώπινης κοινωνίας.

Εἶναι ὁ ἴδιος δρόμος ποὺ μᾶς θυμίζει καὶ ἡ σημερινὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου. Ἀρχίζει μὲ τὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποῖος λύτρωσε ἓνα δαιμονισμένο νέο. Τελειώνει ὅμως μὲ τὴν προετοιμασίαν τῶν μαθητῶν γιὰ τὸ Ἅγιον Πάθος Του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναγγελίαν τῆς τελικῆς Του νίκης: «Ἐνῶ οἱ μαθητές, διαβάζουμε, περιέρχονταν τὴν Γαλιλαίαν, τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἄνθρώπου πρόκειται νὰ παραδοθεῖ σὲ χεῖρα ἀνθρώπων· θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτην μέραν θὰ ἀναστηθεῖ» (Μτθ. 17:22-23).

Αὐτὰ τὰ Ἅγια Πάθη καὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, ἃς εἶναι καὶ γιὰ ἐμᾶς, ὅπως ὑπῆρξε καὶ γιὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἡ μοναδικὴ πηγὴ καυχήσεως, ἀγάπης καὶ ἀκλόνητης ἐλπίδος γιὰ ὅλην μας τὴν ζωὴν. Ἀμήν . _